

Prof. Dr. Stijn Vanormelingen

Het Economisch Belang van de Paardensector

Structuur Rapport

- Algemeen
 - Aantal paarden in Vlaanderen
 - Internationale handel
- Paardensector
 - Directe activiteiten
 - Fokkerijen
 - Maneges, pensions paardensport
 - Indirecte activiteiten
 - Algemeen
 - Hoefsmeden
 - Voederbedrijven
 - Dierengeneeskunde
 - Wedrennen

Internationale Handel

Internationale Handel

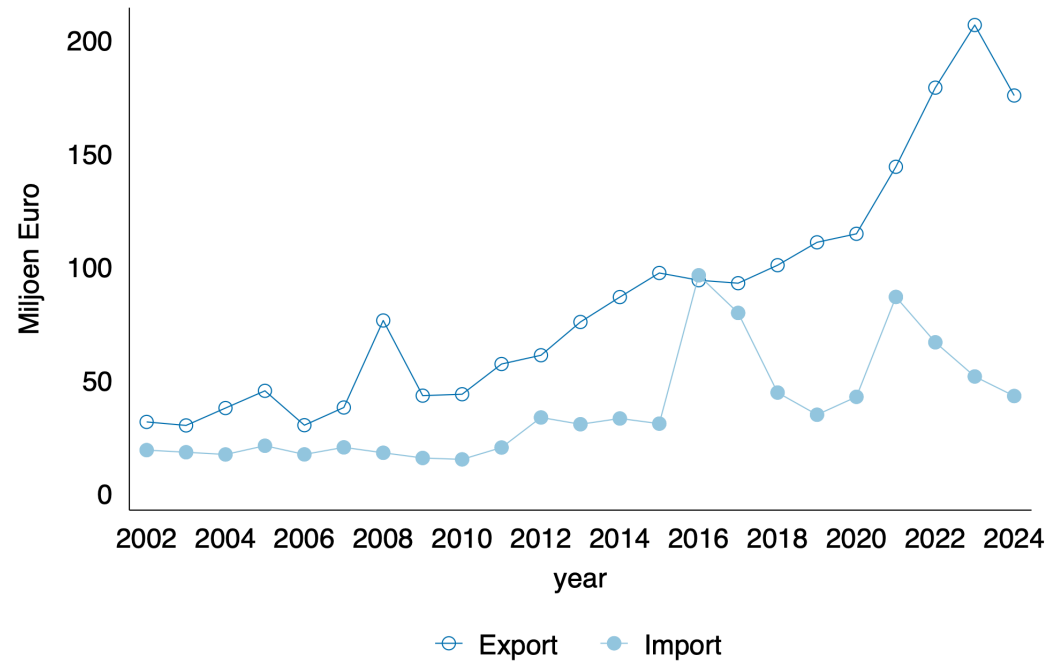
Overzicht

- Gedetailleerde data Eurostat
- Invoer & uitvoer zowel in waarde als hoeveelheid
 - 0101 - Levende paarden
 - 0205 - Paardenvlees
- Evolutie van invoer & uitvoer voor beide categorieën
- Prijzen export paarden
- Belangrijkste handelspartners

Levende Paarden & Paardenvlees

Evolutie Invoer & Uitvoer

Export en Import - 0101 Levende Paarden

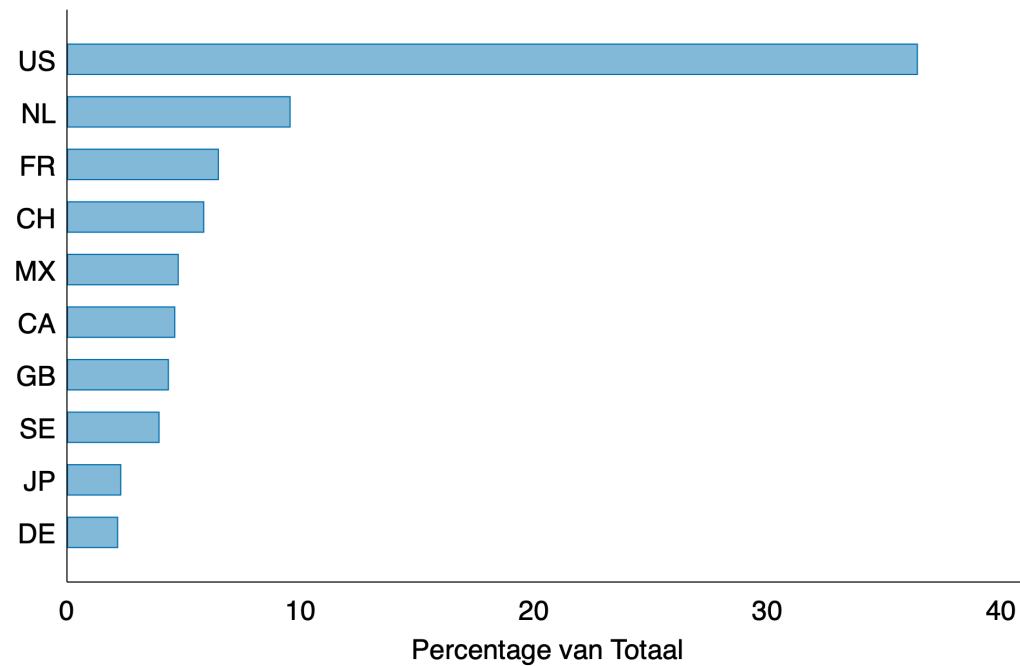
Export en Import - 0205 Paardenvlees

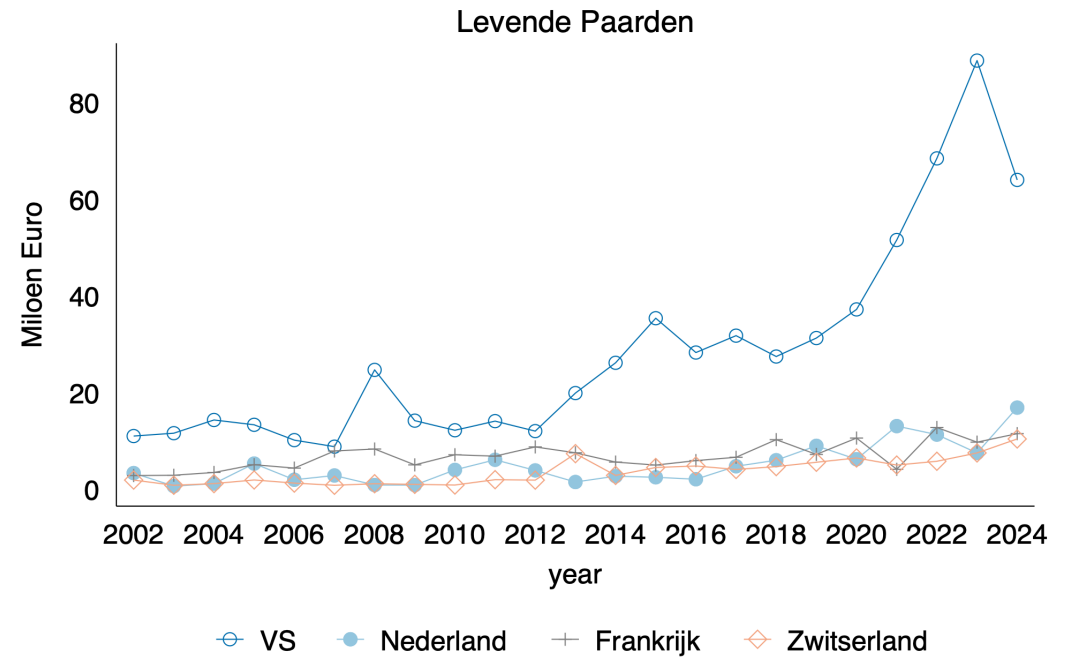
Levende Paarden

Belangrijkste Handelspartners

0101 Levende Paarden: Exportbestemmingen 2024

Evolutie Export Top Exportbestemmingen

Levende Paarden

Stijging Export

- Stijging in exportwaarde grotendeels gedreven door export naar de Verenigde Staten
- Zowel prijs als hoeveelheid zijn gestegen
 - Gemiddelde prijs per paard: €45.000 (2019) naar €68.000 (2024)
 - Aantal paarden sinds 2019: verdubbeld

Levende Paarden

Export naar andere Landen

- Prijzen en hoeveelheden zijn volatieler
 - Rapportage?
- Raspaarden voor fokdoeleinden (2024):
 - Aantal paarden: 4884
 - Gemiddelde prijs/paard: €12.667
- Andere levende paarden (2024):
 - Aantal paarden: 2116
 - Gemiddelde prijs/paard: €53.530

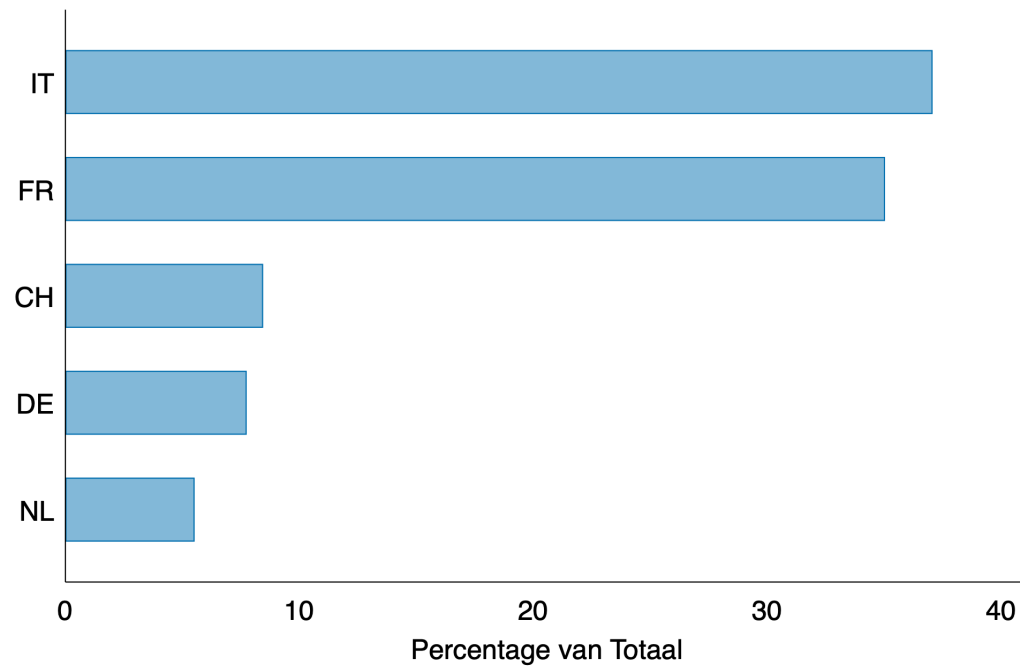
Levende Paarden

Relatief Belang

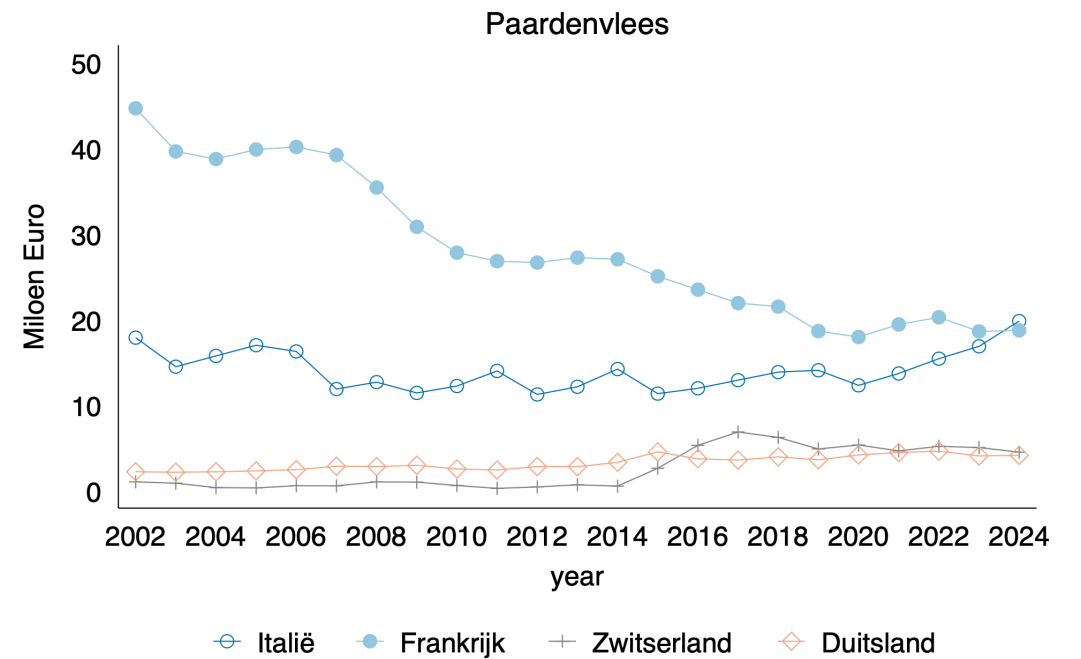
Paardenvlees

Belangrijkste Handelspartners

0205 Paardenvlees: Exportbestemmingen 2024

Evolutie Export Top Exportbestemmingen

Paardenvlees

Relatief Belang in EU

Directe Activiteiten

Fokkerijen en Maneges/Pensions

Directe Activiteiten

Structuur

- Selectie directe activiteiten
- Omvang van directe activiteiten
 - Tewerkstelling
 - Benchmark andere sectoren
 - Toegevoegde waarde en Omzet
- Winstgevendheid
 - Percentage winstgevende ondernemingen
 - Return on assets
 - Benchmark andere sectoren

Directe Activiteiten

Fokkerijen en Maneges/Pensions

- Download entiteiten: actief & in Vlaanderen
 - Zelfstandigen, verenigingen & ondernemingen
 - Hoofd-of nevenactiviteit:
 - **01430** - Fokken van paarden en paardachtigen
 - **93127** - Activiteiten van paardensportclubs
- Extra entiteiten: lijst maneges/pensions *Paardenpunt Vlaanderen*
 - Overlap database: Ca. helft, obv. activiteitencodes aanwezig
 - Rest: Manueel opgezocht
- Totaal entiteiten in Vlaanderen (2023): 3804

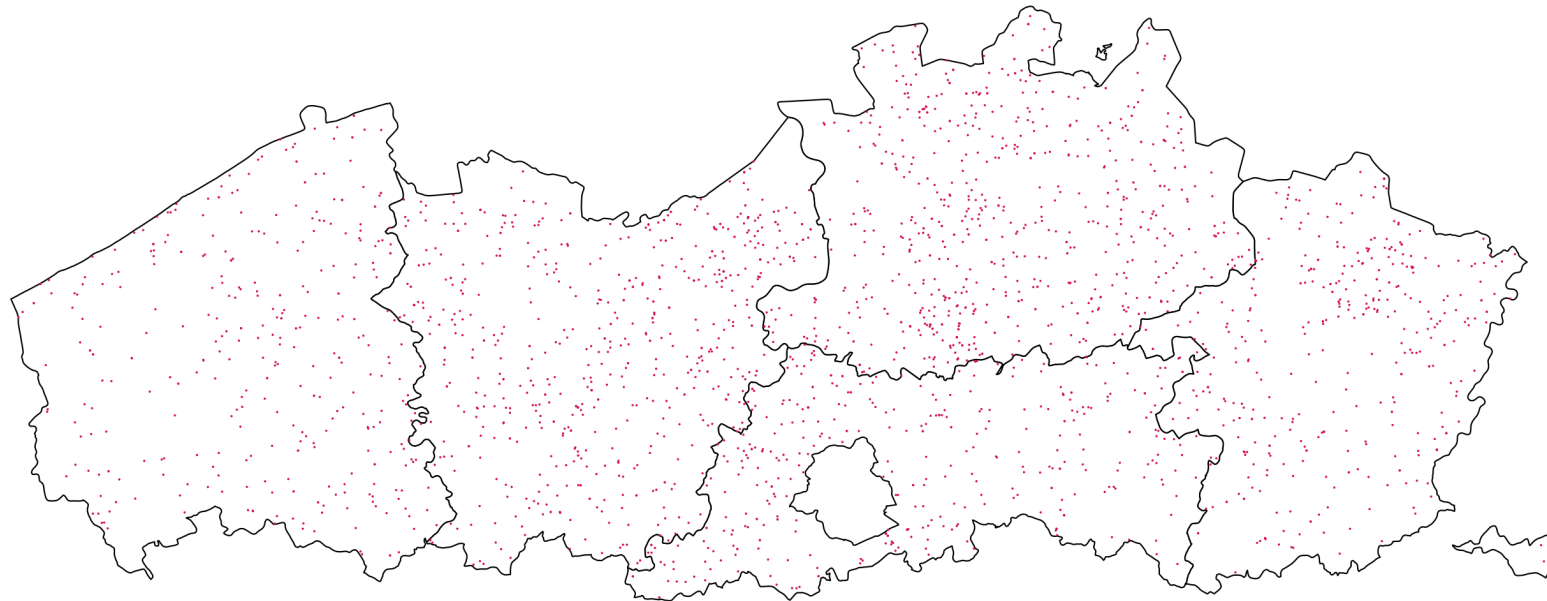
Directe Activiteiten

Fokkerijen en Maneges/Pensions

- Steekproef bevat ook entiteiten slechts zijdelings betrokken
- Verdere selectie van de 3804 entiteiten:
 - 01430 of 93127 als **primaire of voornaamste** nacecode hebben
 - Lijst *Paardenpunt Vlaanderen*
- Resulteert in 2160 entiteiten in 2023
 - 41% - zelfstandigen
 - 37% - ondernemingen met jaarrekening
 - Rest - verenigingen/ondernemingen zonder jaarrekening
- Waarschijnlijk onderschatting van totale activiteit
 - Entiteiten met nevenactiviteiten ivm. paarden
 - Entiteiten met andere activiteitencode

Directe Activiteiten

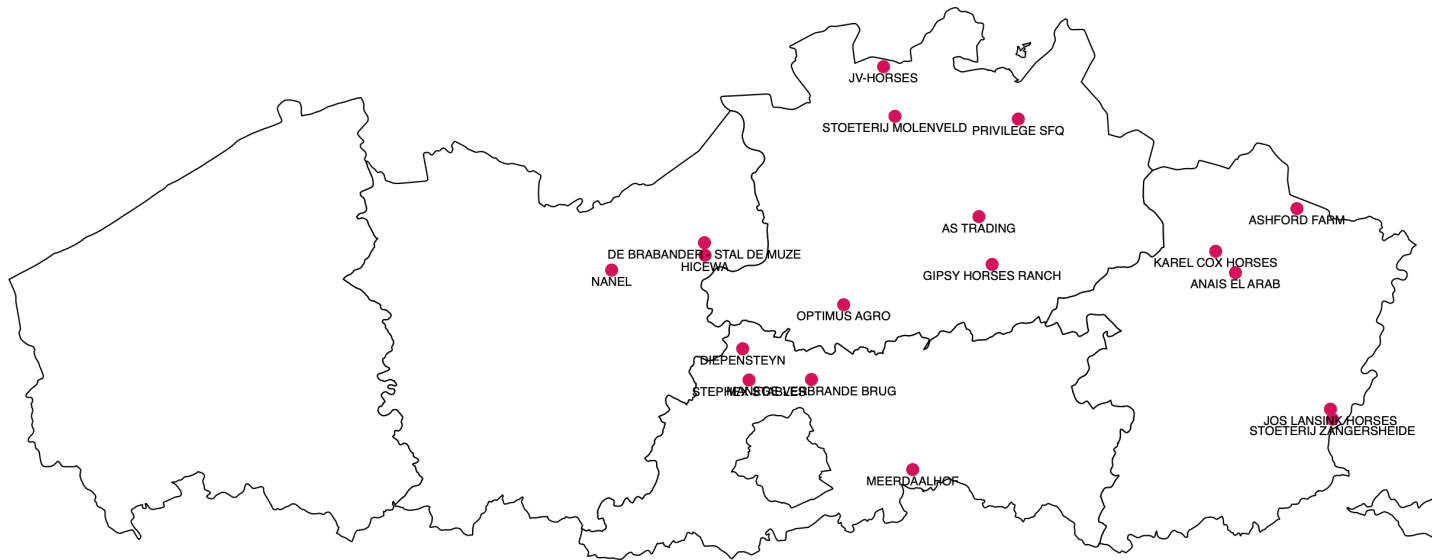
Verspreiding Entiteiten

- Verspreid over Vlaanderen
- Verdere analyse spreiding: zie volgende slides

Directe Activiteiten

Grootste Entiteiten

<u>Naam</u>	<u>TWS*</u>
Stoeterij Zangersheide	32
Stephex Stables	19
Ashford Farm	18
Gipsy Horses Ranch	18
Optimus Agro	17
Philippaerts – <i>We Live Horses</i>	17
Privelege SFQ	16
Stoeterij Molenveld	15
JV Horses	15
Jos Lansink Horses	15

* TWS: Tewerkstelling

Directe Activiteiten
Tewerkstelling

Directe Activiteiten

Tewerkstelling

- Voornamelijk kleine entiteiten
- Berekening aantal tewerkgestelden: uitdaging
 - Zaakvoerders/zelfstandigen worden niet gerapporteerd als werknemer
- Assumptie:
 - Elke actieve entiteit heeft een voltijdse zaakvoerder
 - Overschatting? Onderschatting?

Directe Activiteiten

Grootteverdeling

<u>Grootte</u>	<u>Aantal Entiteiten</u>
$TWS \leq 1$	1905
$1 \leq TWS < 2$	131
$2 \leq TWS < 5$	82
$TWS > 5$	42

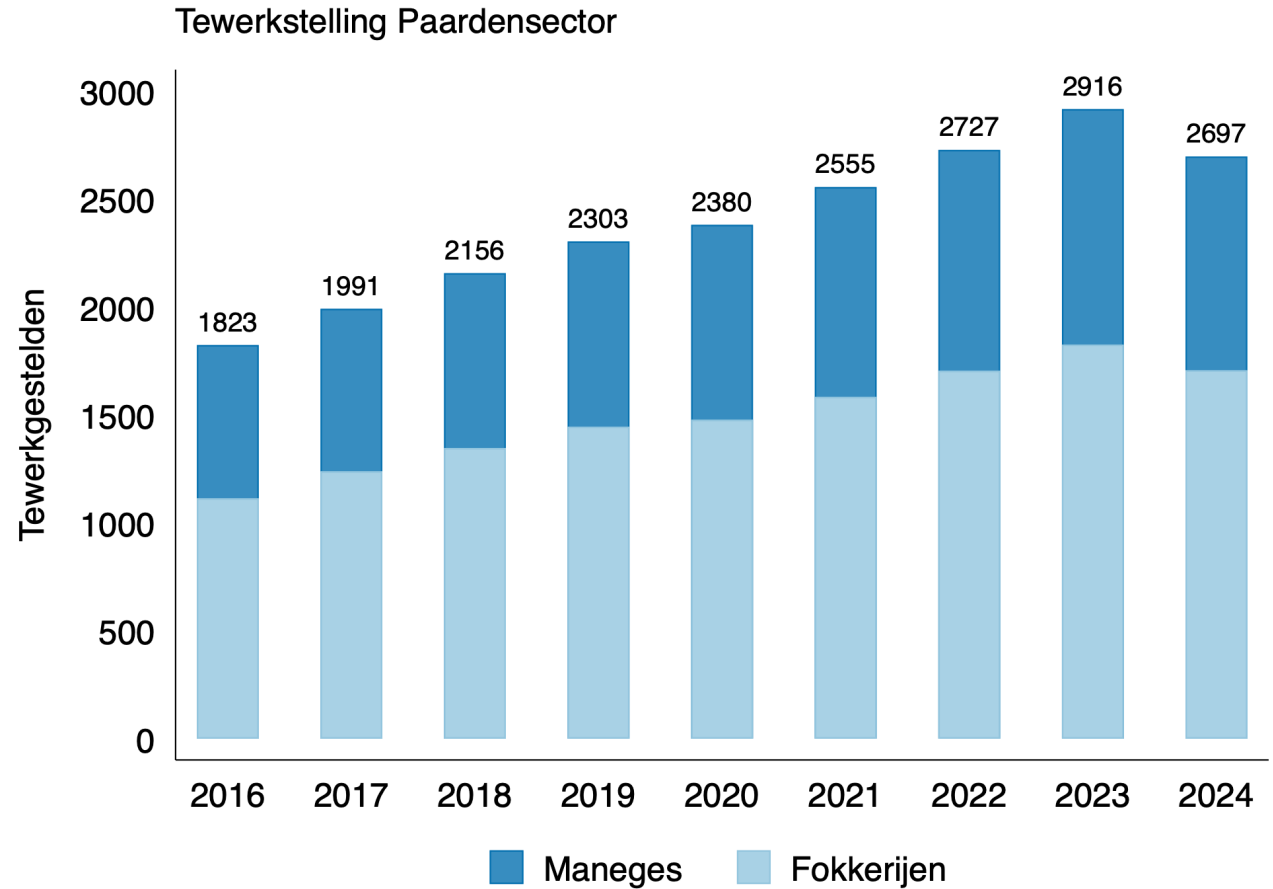
- Substantieel aantal kleine ondernemingen
- Uitdaging analyse tewerkstelling: bepaling omzet en toegevoegde waarde

* TWS: Tewerkstelling

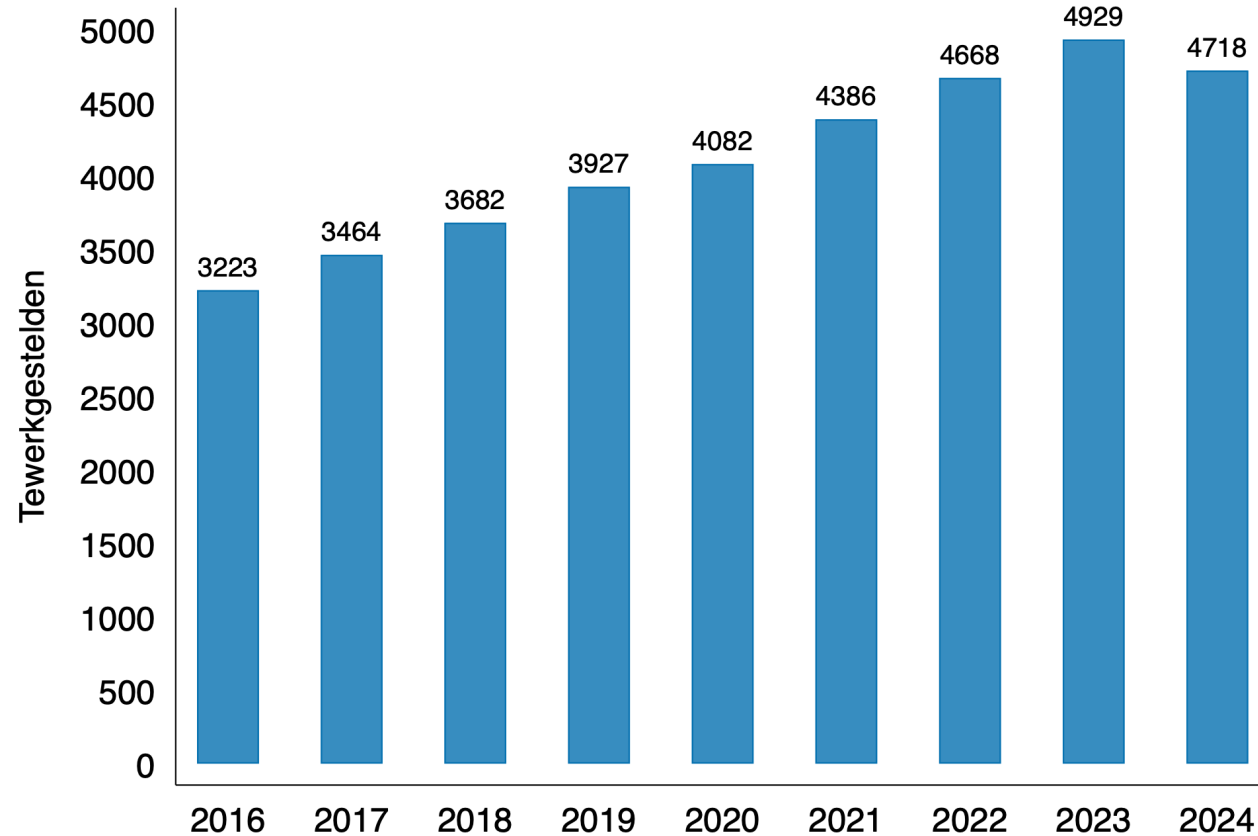
Directe Activiteiten

Evolutie Tewerkstelling

- **Maneges:**
voornaamste sectorcode 93217
- **Fokkerijen:**
voornaamste sectorcode 01430
- **Noot:**
daling 2024 -> onvolledige rapportage

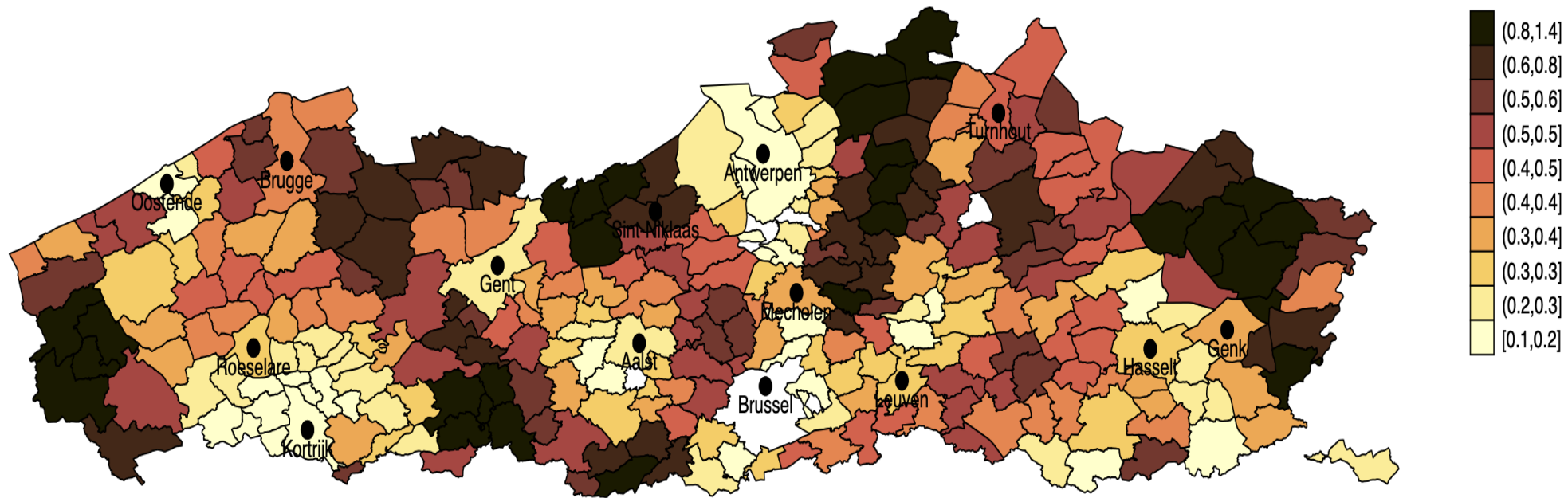
Tewerkstelling Paardensector: Nevenactiviteiten Inbegrepen

Directe Activiteiten Evolutie Tewerkstelling

- Inclusief entiteiten met paarden als nevenactiviteit

Directe Activiteiten Spreiding Paardensector

Intensiteit:
Aantal jobs/1000 inwoners

Directe Activiteiten

Benchmark

- Vergelijk tewerkstelling met enkele andere (bekende) sectoren in Vlaanderen
- Sectoren opgenomen:
 - Diamantsector
 - Visserij
 - Rundveeteelt (melk en vlees)
 - Kledingindustrie
- Zelfde procedure om tewerkstelling te berekenen

Directe Activiteiten

Benchmark

Directe Activiteiten
Omzet en Toegevoegde Waarde

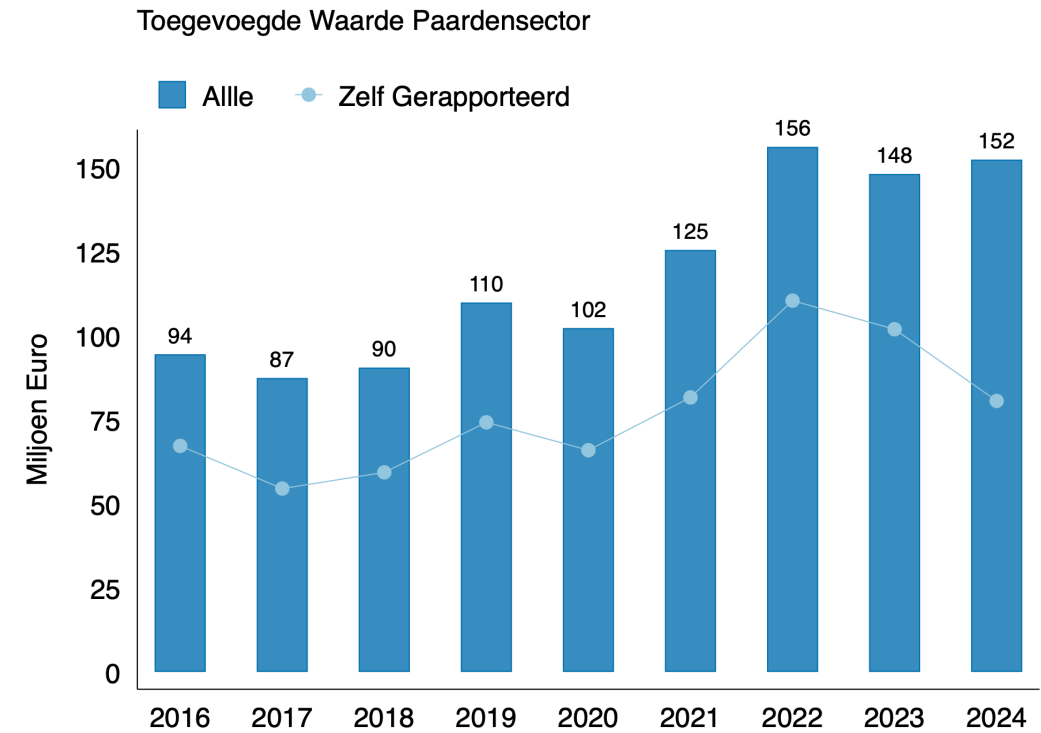
Directe Activiteiten

Omzet en Toegevoegde Waarde

- Uitdaging: Toegevoegde waarde wordt enkel gerapporteerd voor ondernemingen met jaarrekening
 - Voorbeeld in 2023: 805 van de 2160 entiteiten rapporteren toegevoegde waarde
- Oplossing: informatie van rapporterende entiteiten ter inschatting van zij die niet rapporteren
 1. Inschatting, via statistische analyse, van de verwachte toegevoegde waarde/ werknemer, afhankelijk van het jaar, sector en aantal tewerkgestelden
 2. Gebruik deze waarde voor elke niet rapporterende entiteit
 3. Bepaling van de totale toegevoegde waarde

Directe Activiteiten Toegevoegde Waarde

± 150 miljoen euro

Directe Activiteiten

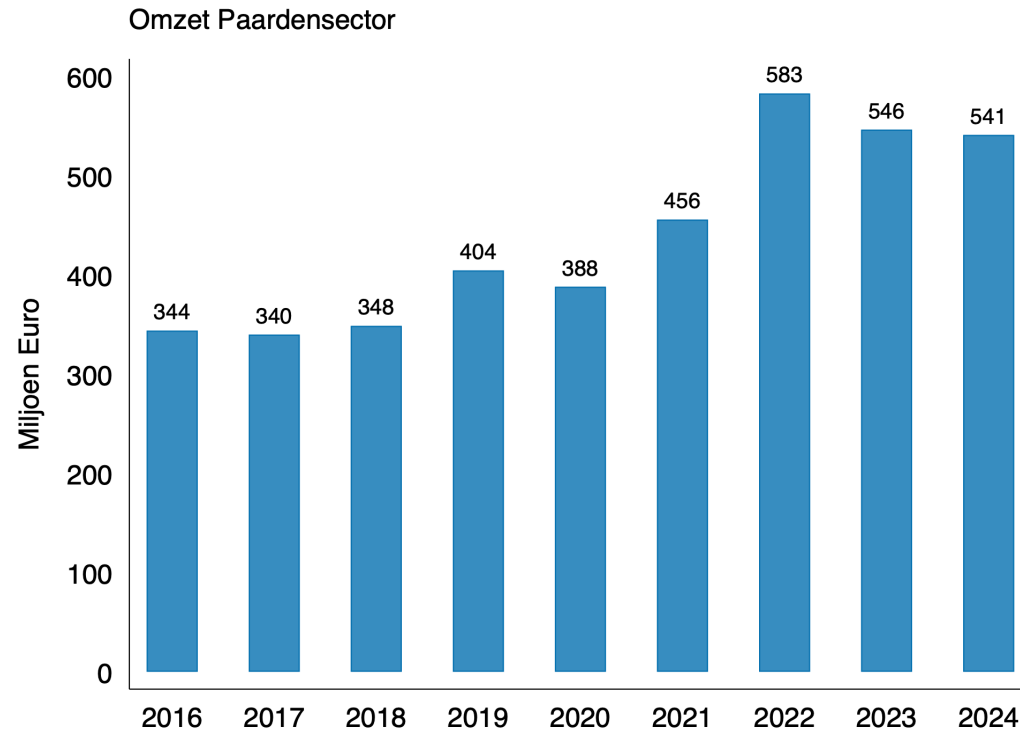
Omzet

- Uitdaging: Nog minder rapportage
- Oplossing:
 - Bepaling aandeel toegevoegde waarde in omzet ($\pm 0,30$ voor observaties met positieve toegevoegde waarde)
 - Correctie voor observaties met negatieve toegevoegde waarde
 - Gebruik ter inschatting van alle observaties

Directe Activiteiten

Omzet Paardensector (2023)

± 550 miljoen euro

- Fokkerijen: € 380 miljoen
- Maneges: € 166 miljoen

Directe Activiteiten
Winstgevendheid

Directe Activiteiten

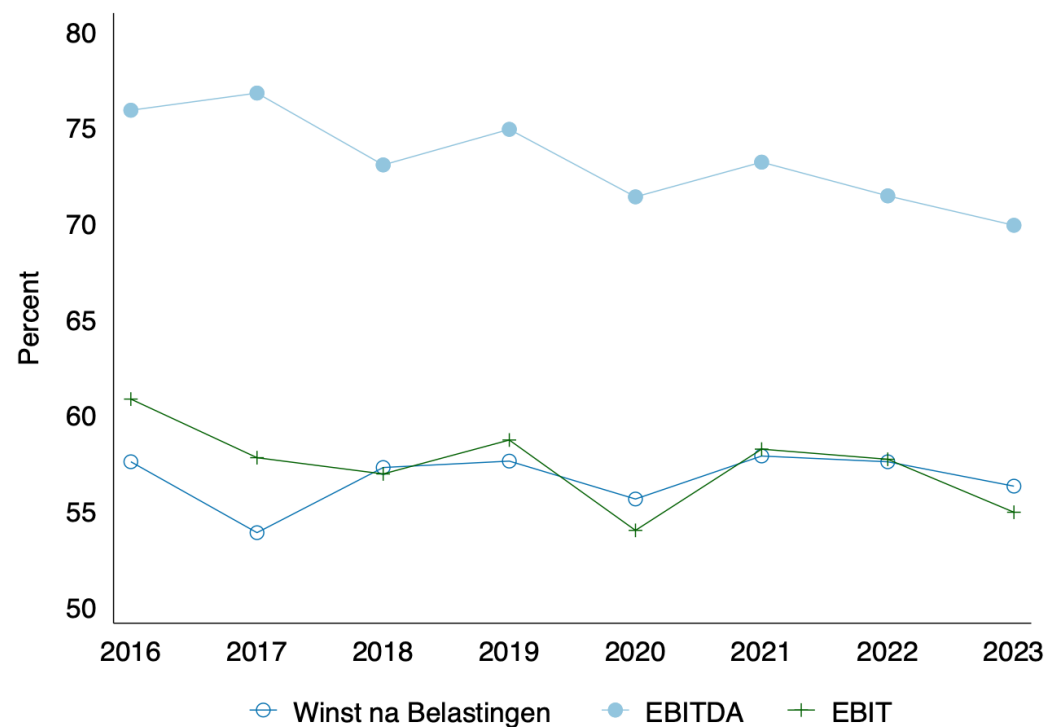
Winstgevendheid

- Bepaal welke ondernemingen positieve winst realiseren
 - EBITDA
 - EBIT
 - Winst na belastingen
- Enkel gerapporteerd voor ondernemingen met jaarrekening
 - Subsample van 809 ondernemingen

Directe Activiteiten

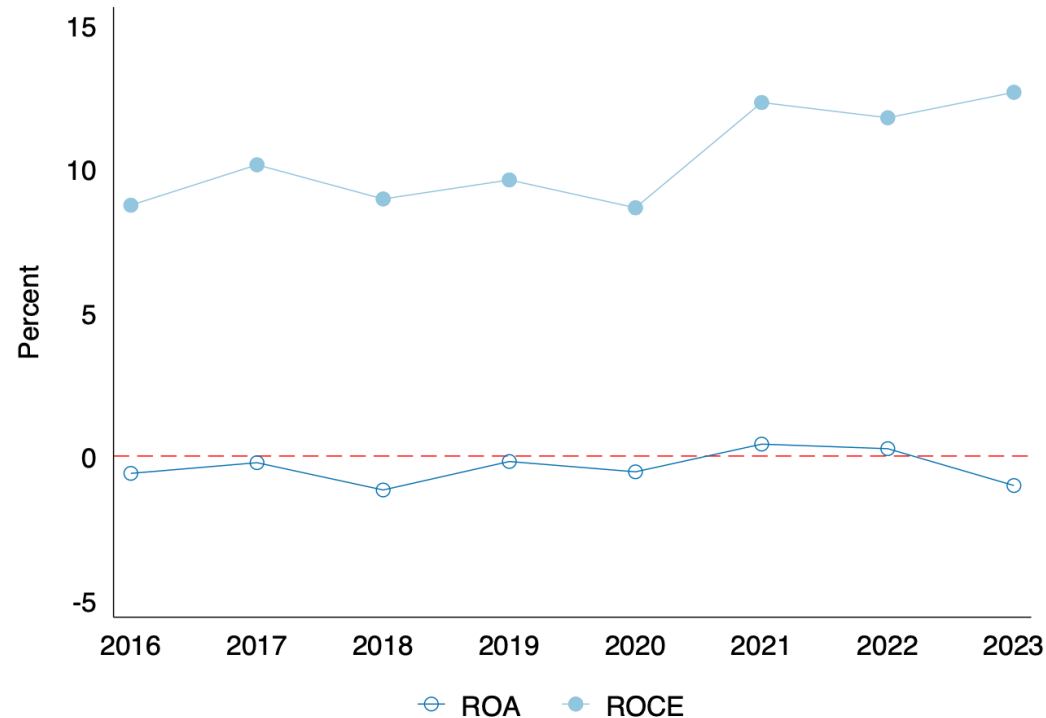
Percentage Ondernemingen Winstgevendheid

- Kwart van ondernemingen rapporteert negatieve EBITDA
- 50-60% realiseert winst na belastingen
- Druk op winstgevendheid

Directe Activiteiten

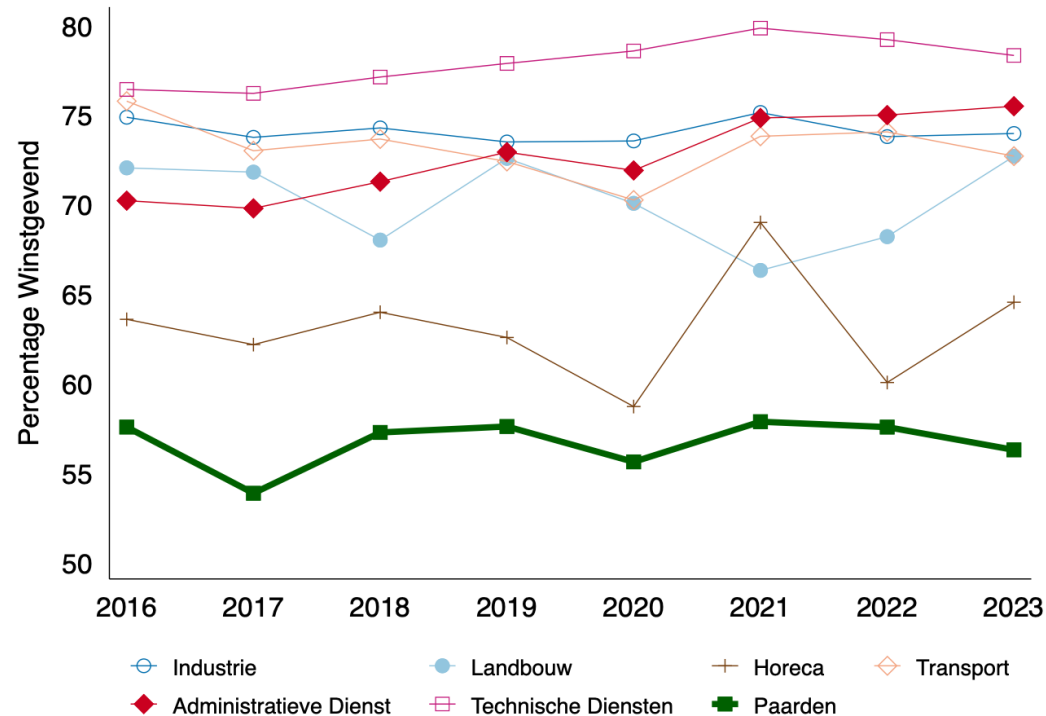
Return on Assets (ROA)/ Return on Capital Employed (ROCE)

- ROA:
Courante winst/Totale Activa
- ROCE:
Courante winst/(Kapitaal + Lange Termijn Schulden)
- Lage winstgevendheid =
lage ROA en ROCE

Directe Activiteiten

Benchmark Winstgevendheid

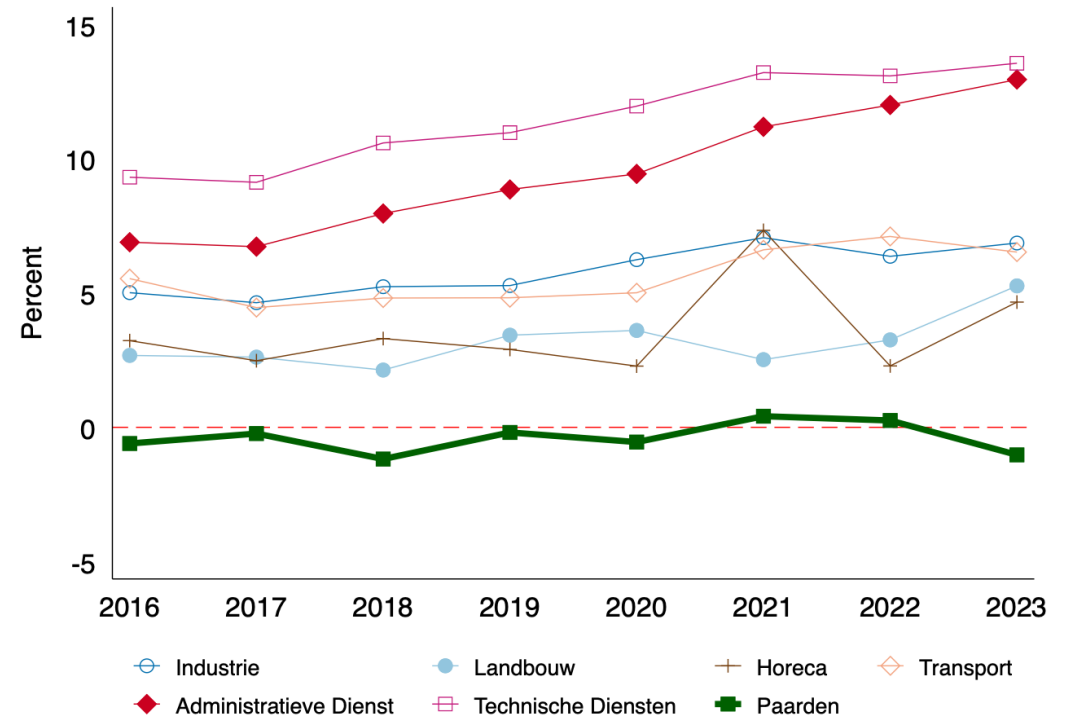

- Winst na belastingen voor een aantal sectoren
- Paardensector laagste aandeel winstgevende ondernemingen

Directe Activiteiten

Benchmark Winstgevendheid

- ROA vergeleken met andere sectoren
- Paardensector: opnieuw relatief laag

Indirecte
Activiteiten

Indirecte Activiteiten

Overzicht

- Indirecte activiteiten gerelateerd aan het houden van paarden
 - Diensten & goederen voor het houden van paarden
 - Diensten & goederen voor uitbaten accommodaties
 - ...
- Inschatting
 - Multiplicatoren planbureau
 - Enkel voor professionele activiteiten
 - Correctie voor privéhouders
 - Meer gedetailleerde informatie voor belangrijkste subsectoren
 - Dierenartsen
 - Hoefsmeden
 - Veevoerders
 - Weddenschappen

Indirecte Activiteiten
Totaal

Indirecte Activiteiten

2 Subsecties

- Gerelateerd aan professionele (directe activiteiten) paardensector
- Gerelateerd aan paarden bij particulieren
 - Voeding
 - Dierenartsen/dierenklinieken
 - Hoefsmeden
 - Winkels

Indirecte Activiteiten - Professioneel Omzet en Tewerkstelling

- Omzet:

- Multiplicator productie NACE 01 - Landbouw: 1,97
- Multiplicator productie NACE 93 - Sport, ontspanning: 2,27
- Totale omzet : € 1.125 miljoen
= $1,97 * 380 + 2,27 * 166$

- Directe omzet: € 546 miljoen
- Indirecte omzet: € 579 miljoen

- Multiplicator tewerkstelling NACE 01 - Landbouw: 1,43
- Multiplicator tewerkstelling NACE 93 - Sport, Ontspanning: 2,17
- Totale tewerkstelling: 4977 VTE
= $1,43 * 1825 + 2,17 * 1091$

- Directe tewerkstelling: 2916 VTE
- Indirecte tewerkstelling: 2061 VTE

Indirecte Activiteiten – Privé

Omzet en Tewerkstelling

- Groot aantal paarden staan bij particulieren
 - Economische activiteiten hieraan gerelateerd zijn tot nu toe niet opgenomen analyse
 - Wijs indirecte activiteiten toe aan paarden bij particulieren op basis van percentage paarden bij professionelen vs. particulieren
 - Hoefsmeden
 - Dierenartsen en dierenklinieken
 - Winkels paardenartikelen
 - Voeder

Indirecte Activiteiten – Privé

Omzet en Tewerkstelling

- Maak inschatting aantal paarden bij particulieren op basis van cijfers van de Belgische Conferentie van het Paard
 - Assumptie:
 - Inrichtingen met minstens 14 paarden zijn professionele gebruikers
 - Komt overeen met eenzelfde aantal inrichtingen als er entiteiten in de directe activiteiten analyse
 - Inschatting
 - Totaal aantal paarden: 199 489
 - Paarden professioneel: 75 547
 - Paarden particulier: 124 942 (= 62,6%)

Indirecte Activiteiten – Privé

Omzet en Tewerkstelling

- Extra activiteit gerelateerd aan particulieren (zie slides hieronder voor berekeningen subsectoren):
 - Veevoeder:
 - Omzet: € 26,3 miljoen
 - Tewerkstelling: 15 VTEs
 - Dierenartsen en Dierenklinieken:
 - Omzet: € 128,3 miljoen
 - Tewerkstelling: 454 VTEs
 - Hoefsmeden:
 - Omzet: € 107,4 miljoen
 - Tewerkstelling: 460 VTEs
 - Winkels:
 - Omzet: € 45,1 miljoen
 - Tewerkstelling: 120 VTEs

Totale tewerkstelling en omzet

- Som van directe professionele activiteit en indirecte activiteiten in Vlaanderen:
 - **Totale tewerkstelling: 6026 VTE**
 - **Totale omzet: €1,43 miljard**

Totale tewerkstelling en omzet

- Eerder een conservatieve inschatting:
 - Entiteiten met nevenactiviteiten niet meegeteld in directe activiteiten
 - Niet alle indirecte activiteiten voor particulieren meegeteld
 - Mestverwerking, kadaververwerking, ...

Indirecte Activiteiten

Analyse per activiteit

Indirecte Activiteiten

Paardenklinieken

- 8 klinieken :
 - Equitom - Lummen (en vestiging in Gembloux)
 - Dierenkliniek Bosdreef - Moerbeke-Waas
 - Cavalinne - Lille (vestiging van Bosdreef)
 - Het Bokt - Peer
 - De Morette - Asse
 - Paardenkliniek - UGent
 - Equinox - Kasterlee
 - Horsepital - Zutendaal
- Totaal (excl. Paardenkliniek Ugent):
 - Werknemers: 73 VTE
 - Toegevoegde waarde: € 6,2 miljoen
 - Omzet: € 23,7 miljoen

Indirecte Activiteiten

Paardenklinieken

- Paardenkliniek Ugent:
 - Website: 24 medewerkers
 - Extrapolleer omzet
- Totaal aantal paardenklinieken:
 - Werknemers: 97 VTE
 - Toegevoegde waarde: € 8,4 miljoen
 - Omzet: € 31,5 miljoen

Indirecte Activiteiten

Dierenartsen

- Inschatting omzet en tewerkstelling dierenartsen gerelateerd aan paarden
- Stappen:
 1. Lijst van alle entiteiten met dierenarts als hoofdactiviteit (code 75000) in Vlaanderen
 - 3410 entiteiten actief in Vlaanderen (sector 75 'Veterinaire Diensten')
 - Zelfde procedure als voor directe activiteiten voor tewerkstelling, toegevoegde waarde en omzet

In totaal:

• Tewerkstelling	-	4271 VTE
• Toegevoegde waarde	-	€ 329 miljoen
• Omzet	-	€ 1,18 miljard

Indirecte Activiteiten

Dierenartsen

2. Inschatting van aandeel paarden:

- FVE (Federation of Veterinarians of Europe) survey:
 - 2018: 8% van inkomsten dierenartsen gerelateerd aan paarden
 - 2024: geen directe inschatting maar 14,7% van gerapporteerde hoofdactiviteiten in België gerelateerd aan paarden
- Stijging in aantal paarden sinds 2018, dus 8% eerder onderschatting
 - Op website Orde Dierenartsen: 15% specialisaties in paarden

Indirecte Activiteiten

Dierenartsen

- **Totaal dierenartsen voor paardensector (14,7% scenario):**
 - Tewerkstelling: 628 VTE
 - Toegevoegde waarde: € 48,8 miljoen
 - Omzet: € 173,5 miljoen

- **Totaal dierenartsen voor paardensector (8% scenario):**
 - Tewerkstelling: 342 VTE
 - Toegevoegde waarde: € 26,3 miljoen
 - Omzet: € 94,4 miljoen

Indirecte Activiteiten

Hoefsmeden

- Geen specifieke NACE 5 digit code, wel code in Kruispuntbank Ondernemingen
 - Code 0162011 - Activiteiten van hoefsmeden
- Strategie:
 1. Alle ondernemingsnummers van vestigingen met activiteitencode 0162011 in Kruispuntbank
 2. Ondernemingsnummers in Belfirst
 3. Focus op entiteiten met voornaamste activiteit in 01620 “Ondersteunende activiteiten veehouderij” of in “25 – Producten van Metaal”
 4. Zelfde procedure als voor berekening directe activiteiten voor tewerkstelling, toegevoegde waarde en omzet

Indirecte Activiteiten

Hoefsmeden

- In totaal 721 entiteiten in 2024 in Vlaanderen, voornamelijk zelfstandigen (78%)
- Slechts 159 ondernemingen met jaarrekening
 - Pas op met cijfers over toegevoegde waarde en omzet hieronder
- Inschatting activeiten hoefsmeden
 - Tewerkstelling: 735 VTE
 - Toegevoegde waarde: € 57,2 miljoen
 - Omzet € 171,6 miljoen?

Indirecte Activiteiten

Veevoeder

- Diervoeder: ongeveer 1% van productie in België bestemd voor paarden
- Totale tewerkstelling diervoedersector (leden BFA): 3594 VTE
- Totale omzet diervoedersector (leden BFA): € 6,3 miljard
- Activiteiten voor Vlaamse paarden:
 - Tewerkstelling: 24 VTE
 - Omzet: € 42 miljoen
- Opmerking: tewerkstelling vrij laag voor gerealiseerde omzet

Indirecte Activiteiten

Weddenschappen

- Vier renbanen actief in Vlaanderen
 - Kuurne, Waregem, Oostende, Tongeren
 - Uitbating: beperkt aantal mensen (3 VTE voor Kuurne, Waregem en Oostende tezamen)
- Weddenschappen (rapport kansspelcommissie 2023):
 - 206 miljoen euro inzet op weddenschappen, € 167 miljoen uitbetaalde winsten
 - Verschil (Gross Gaming Revenue): € 38 miljoen
 - 10,6% van totale GGR weddenschappen
- Slechts beperkt aandeel gerealiseerd in hippodromen (€220 duizend GGR)

Indirecte Activiteiten

Handel Paardenproducten

- Lijst van paardenpunt
- 58 ondernemingen actief in handel paardenproducten
- Inschatting activiteiten (2024):
 - Totale tewerkstelling: 192 VTE
 - Toegevoegde waarde: €15,4 miljoen
 - Omzet: €72,0 miljoen

Besluit

1. Paardensector is **significante** speler voor Belgische internationale handel
 - Jaarlijkse export > €200 miljoen
 - Sterke stijging in export naar VS
2. Paardensector: **sterk economisch belang voor Vlaanderen**
 - Totale Tewerkstelling: 6026 VTE
 - Omzet: €1,43 miljard
3. Verdeling:
 - Helft via directe activiteiten van maneges/pensions/fokkerijen
 - Helft via indirecte activiteiten
4. Winstgevendheid van de sector staat **onder druk**